

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

**ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА ТА ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
ДЛЯ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ**

**КАФЕДРА КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ТА СТРАТЕГІЧНИХ
РОЗСЛІДУВАНЬ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
В ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ»**

Рівень вищої освіти: *другий (магістерський)*

Галузь знань: *26 Цивільна безпека*

Спеціальність: *262 «Правоохоронна діяльність»*

Освітня програма: *«Правоохоронна діяльність (поліцейські)»*

Статус навчальної дисципліни: *обов'язкова*

Мова навчання: *українська*

ЗАТВЕРДЖЕНО

Навчально-методичною радою
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Протокол від 31.08.23 № 12

СХВАЛЕНО

Вченою радою Навчально-наукового
інституту права та підготовки фахівців для
підрозділів Національної поліції

Протокол від 30.08.23 № 21

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Правоохоронна діяльність (поліцейські)»

(підпис)

Андрій СОБАКАРЬ

Розглянуто на засіданні кафедри кримінального процесу та стратегічних розслідувань Навчально-наукового інституту права та підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції

Протокол від 29.08.2023 № 1

Використання сучасних інформаційних технологій в оперативно-розшуковій діяльності // Робоча програма навчальної дисципліни. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2023. 25 с.

РОЗРОБНИКИ:

1. Завідувач кафедри кримінального процесу та стратегічних розслідувань, кандидат юридичних наук, доцент Дмитро Борисович САНАКОЄВ.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. Професор кафедри права Дніпровського гуманітарного університету, доктор юридичних наук, професор Олег Вікторович КИРИЧЕНКО;

2. Начальник 9-го відділу (моніторингу та координації) УСР в Дніпропетровській області ДСР Національної поліції, кандидат юридичних наук Антон Володимирович МАКАШОВ.

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни

Навчальний рік	Дата засідання кафедри, протокол – розробника РПНД	Зміст змін	Підпис завідувача
20__/20__			
20__/20__			
20__/20__			
20__/20__			
20__/20__			

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів ЄКТС	3,0	
Загальна кількість годин:	90	
Рік підготовки:	1	1
Семестр:	2	2
Лекції	4	2
Семінарські	-	-
Практичні	36	8
Самостійна та індивідуальна робота	50	80
Підсумковий семестровий контроль:	залік	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Використання сучасних інформаційних технологій в оперативно-розшуковій діяльності» є формування у здобувачів професійних знань щодо організаційно-тактичних основ використання сучасних інформаційних технологій в оперативно-розшуковій діяльності, набуття практичних навичок і вмінь по застосуванню інформаційно-аналітичних засобів у попередженні, виявленні та припиненні кримінальних правопорушень, розшуку злочинців.

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері правоохоронної діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні(фахові) компетентності:

СК10. Здатність аналізувати, оцінювати й застосовувати сучасні інформаційні технології під час рішення професійних завдань.

СК12. Здатність до використання технічних приладів та спеціальних засобів, інформаційно-пошукових систем та баз даних, спеціальної техніки, оперативних та оперативно-технічних засобів, здійснення оперативно-розшукової діяльності.

Програмні результати навчання:

ПРН.09 Використовувати у професійній діяльності сучасні інформаційні технології, бази даних та стандартне і спеціалізоване програмне забезпечення.

ПРН.13 Відшукувати необхідну інформацію в спеціальній літературі, базах даних, інших джерелах інформації, аналізувати та об'єктивно оцінювати інформацію.

ПРН.21 Здійснювати заходи з виявлення, запобігання, припинення та розслідування кримінальних правопорушень, проводити дії та заходи, спрямовані на збір доказів та фіксацію фактичних даних про протиправну діяльність, застосовуючи методи кримінального аналізу та знання з сучасних інформаційних технологій під час вирішення професійних завдань правоохоронної діяльності.

Пререквізити:

«Оперативно-розшукова діяльність», «Криміналістика», «Кримінальний процес», «Режим секретності», «Кримінальний аналіз», «Інформаційно-аналітичне забезпечення правоохоронної діяльності».

Обсяг навчальної дисципліни: Додатки 1.1, 1.2. (оновлюється щорічно).

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**ТЕМА 1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ**

Інформаційні технології в оперативно-розшуковій діяльності НП України. Інформаційно-аналітичне забезпечення оперативно-розшукової діяльності: поняття та сутність. Поняття та зміст інформаційно-аналітичної діяльності. Рівні та засоби інформаційно-аналітичної діяльності поліції. Інформаційно-пошукова та інформаційно-аналітична робота: поняття та зміст.

Нормативно-правові основи використання інформаційних технологій в оперативно-розшуковій діяльності Національної поліції України. Міжнародне регулювання питань застосування інформаційних технологій в діяльності правоохоронних органів. Законодавче регулювання питань використання інформаційних технологій в оперативно-розшуковій діяльності Національної поліції України. Відомче та міжвідомче нормативно-правове регулювання використання інформаційних технологій у протидії злочинності.

ТЕМА 2. ЗАСОБИ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОЇ РОЗВІДКИ У МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

OSINT-інструменти інформаційно-аналітичної розвідки в діяльності оперативних підрозділів НП України в умовах воєнного стану. Інструменти загального пошуку. Мета-пошук. Візуальний пошук та пошукові системи кластеризації. Децентралізовані (анонімні) пошукові системи. Пошук файлів та FTP. Відкриті бази даних, каталоги та пошукові служби. Національні довідники пошукових систем.

Інструменти пошуку у соціальних медіа загального користування. Інструменти пошуку та моніторингу соціальних медіа. Робота з хеш-тегами. Аналітика соціальних мереж. Інструменти соціальних мереж (Twitter, Facebook, Instagram, Pinterest, Reddit, VKontakte, LinkedIn, Github, TikTok). Інструменти обміну повідомленнями та чати (Google Hangouts, icq, kakaotalk, Messenger, Microsoft Teams, Signal, Skype, Snapchat, Telegram, Viber, WhatsApp). Робота з блогами та форумами. Інструменти пошуку на форумах, групах новин і дошках обговорень. Кібербезпека пошукової діяльності в умовах воєнного стану.

Інструменти пошуку людини (за ім'ям, публічні записи, за документами, за розшукуваними, за адресою та контактними даними, за номерами телефонів, за вежами стільникового зв'язку, за електронною поштою, за аналізом електронних листів, IP Граббери та E-mail трекери, за ім'ям користувача, за резюме, тощо).

Окремі спеціалізовані аналітичні інструменти (Analyst-CaseFile, Gephi, IBM Analyst Notebook, Maltego, OSINT Combine: Data Visualisation Tool, Sentinel Visualizer, Visual Investigative Scenarios). Геопросторовий OSINT (Apple Maps, ArcGIS Online, CrimeReports, DigitalGlobe ImageFinder, GeoFabrik, Instant Google Street View, Open Street Map, EarthExplorer). Багатоцільові OSINT-фреймворки.

Особливості використання кримінальним аналітиком Національної поліції України DarkWeb: Ahmia, Dark.fail, Darknet Live, The Dark Web Sites, Deep Onion Web, DeepWeb Sites, Exonera Tor, Reddit: Deep Web.

ТЕМА 3. ЗАСОБИ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ІДЕНТИФІКАЦІЇ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Поняття, зміст, мета, завдання, види оперативно-розшукової ідентифікації. Суб'єкти та об'єкти оперативно-розшукової ідентифікації. Предмет оперативно-розшукової ідентифікації.

Біометрична ідентифікація: поняття та різновиди. Методи оперативно-розшукової ідентифікації (статичні та динамічні). Види та характеристика статичних методів ідентифікації (за відбитками пальців; за формою обличчя; за формою руки; за характеристиками ока; за розташуванням вен на лицьовій стороні долоні; за ДНК). Види та характеристика статичних методів ідентифікації (за рукописним почерком; за голосом; за клавіатурним почерком).

Біометрична автентифікація: поняття й різновиди (за відбитками пальців; за двомірним зображенням обличчя).

Можливості використання системи «Безпечне місто» для вирішення завдань оперативно-розшукової ідентифікації. Інструменти АС «ЦУНАМІ». Використання спеціалізованого програмного забезпечення (Lampyre, Basistech, Blackdotsolutions) для ідентифікації воєнних злочинців.

Оперативно-розшукова ідентифікація у межах спеціальних операцій ЄС, Європолу, Євроюсту, Frontex («Oscar», «Sentinel» та ін.).

ТЕМА 4. СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОМУ РОЗПІЗНАННІ

Поняття, зміст та значення оперативно-розшукового розпізнання. Завдання

оперативно-розшукового розпізнання. Основні напрямки оперативно-розшукового розпізнання. Оперативний пошук як різновид оперативно-розшукового розпізнання в умовах правового режиму воєнного стану.

Інструменти оперативного пошуку на відповідних об'єктах (у криміногенних групах; у середовищі затриманих і заарештованих; у місцях найбільш можливого вчинення злочинів; на транспорті; на контрольних пунктах перетину кордону; на митних постах; у зонах дії надзвичайного стану; у радіоефірі; у мережі Інтернет тощо).

Автоматизовані інформаційні системи загального та спеціального користування в діяльності оперативних підрозділів Національної поліції України.

ТЕМА 5. ЗДІЙСНЕННЯ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВИХ ЗАХОДІВ ТА НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ З ВИКОРИСТАННЯМ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Оперативно-технічні засоби в оперативно-розшуковій діяльності. Підстави використання сучасних інформаційних технологій під час реалізації окремих прав підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність.

Співвідношення оперативно-технічних заходів та негласних слідчих (розшукових) дій: поняття, зміст, характеристика.

Інформаційні технології, що застосовуються для проведення ОТЗ (НСРД) щодо здійснення аудіо-, відеоконтролю особи (ст. 260 КПК України).

Інформаційні технології, що застосовуються для проведення ОТЗ (НСРД) з метою отримання інформації з електронних комунікаційних мереж, електронних інформаційних мереж згідно з положеннями ст. ст. 263-265 КПК України.

Інформаційні технології, що застосовуються для проведення ОТЗ (НСРД) зі встановлення місцезнаходження радіоелектронного засобу згідно з положеннями ст. 268 КПК України.

Використання результатів застосування ОТЗ (НСРД) у оперативно-розшуковому та кримінальному провадженні.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Структура навчальної дисципліни наведена у додатку 1.1., 1.2.

Додатки 1.1, 1.2. (оновлюється щорічно).

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок, вмінь та інших компетентностей за певний період навчання (навчальний семестр, навчальний рік).

Із навчальної дисципліни «Використання сучасних інформаційних технологій в оперативно-розшуковій діяльності» передбачено:

- для денної форми навчання – залік;
- для заочної форми навчання – залік.

Критерії та засоби оцінювання успішності навчання

Критерії та засоби оцінювання аудиторної роботи Здобувачів

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Питання щодо особливостей використання сучасних інформаційних технологій в ОРД, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння щодо організації та планування окремих оперативно-технічних заходів з використанням інформаційних технологій у межах оперативно-розшукового та кримінального провадження; особливостей тактики проведення документування злочинної діяльності; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтуються на глибокому знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
4	Питання щодо особливостей використання сучасних інформаційних технологій в ОРД, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння щодо організації та планування окремих оперативно-технічних заходів з використанням інформаційних технологій у межах оперативно-розшукового та кримінального провадження; особливостей тактики проведення документування злочинної діяльності; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями . Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтуються на знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
3	Питання щодо особливостей використання сучасних інформаційних технологій в ОРД, винесені на розгляд, у цілому засвоєні ; практичні навички та вміння щодо організації та планування окремих оперативно-технічних заходів з використанням інформаційних технологій у межах оперативно-розшукового та кримінального провадження; особливостей тактики проведення документування злочинної діяльності; мають поверхневий характер , потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані, деякі види завдань виконані з помилками .
2	Питання щодо особливостей використання сучасних інформаційних технологій в ОРД, винесені на розгляд, засвоєні частково, прогалини у знаннях не несуть істотного характеру ; практичні навички та вміння щодо організації та планування окремих оперативно-технічних заходів з використанням інформаційних технологій у межах оперативно-розшукового та кримінального провадження; особливостей тактики проведення документування злочинної діяльності сформовані недостатньо ; більшість навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки , які потребують подальшого усунення.
1	Здобувач не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками щодо організації та планування окремих оперативно-технічних заходів з використанням інформаційних технологій у межах оперативно-розшукового та кримінального провадження; особливостей тактики проведення документування злочинної діяльності; необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	Відсутність на занятті

Критерії оцінювання самостійної роботи (денна форма)

Самостійна робота міститься у вивченні Здобувачами під час самопідготовки навчального матеріалу, який визначений програмою. Окремо можуть бути зараховано в якості самостійної роботи проходження здобувачами дистанційних курсів самоосвіти за профілем навчальної дисципліни з підтверджуючими матеріалами (сертифікат, посвідчення, тощо).

Правила нарахування рейтингових балів за самостійну роботу:

15 – засвоєння навчального матеріалу, що виноситься на самостійну роботу у повному обсязі;

10 – засвоєння основної частини навчального матеріалу, що виноситься на самостійну роботу;

5 – засвоєння більшості навчального матеріалу, що виноситься на самостійну роботу;

0 – не засвоєно більшості навчального матеріалу.

Критерії оцінювання індивідуальної роботи (денна форма)

Індивідуальні завдання Здобувачі виконують у формі підготовки доповідей, рефератів, розв'язання тестових завдань, мультимедійних презентацій відкритого характеру за визначеними темами.

Правила нарахування оцінок за індивідуальні заняття:

15 – повне розкриття теми реферату, уміння під час доповіді цього реферату стисло довести основні питання теми не підглядаючи в реферат, відповісти на питання, які виникли у здобувачів та викладача;

10 – розкриття в цілому теми реферату, уміння під час доповіді цього реферату стисло довести основні питання теми, відповісти на значну частину питань, які виникли у здобувачів та викладача;

5 – розкриття теми реферату, уміння під час доповіді цього реферату стисло довести основні питання теми шляхом зчитування із реферату, відповісти на більшість питань, які виникли у здобувачів та викладача.

0 – реферат не надано.

Виконання індивідуальних навчально-дослідницьких завдань:

- план-конспект з теми заняття – до 5 балів;
- підготовка зразків оперативно-розшукової документації – до 5 балів;
- тестування – до 5 балів.

Критерії оцінювання результатів складання підсумкового контролю результатів навчання (денної форми навчання)

В Університеті встановлено єдину максимальну суму балів за всі види робіт з однієї навчальної дисципліни: 100 балів.

Максимальні суми балів за виконання завдань: аудиторної, самостійної та індивідуальної роботи сумарно дорівнюють 60 балів. За виконання завдань, винесених на підсумковий контроль, максимальна сума дорівнює 40 балів

Критерії оцінювання підсумкового контролю (заочної форми навчання)

Під час підсумкового контролю, в разі складання заліку за допомогою дистанційної освітньої платформи «Moodle», здобувачами складаються тестові завдання. За правильне вирішення одного тестового завдання здобувачу нараховується один, або 0,5 бала залежно від складності тесту. За неправильне вирішення тестового завдання здобувачу бали не нараховуються, штрафних санкцій також не передбачено. Пакет тестових завдань включає в себе 50 тестових завдань. Таким чином, за виконання всіх тестових завдань, винесених на підсумковий контроль з дисципліни «Актуальні проблеми застосування заходів забезпечення кримінального провадження», максимально здобувачу може бути нараховано 40 балів.

У разі усного складання здобувачами заліку, залікові білети складаються з 3 теоретичних питань. Кожне з них оцінюється до 50 балів. Після відповіді здобувача на 3 питання, виводиться середній арифметичний бал за три отримані відповіді.

Розподіл балів за різними формами контролю для навчальної дисциплін:

для денної форми навчання:

Поточний контроль (ПК)			Підсумковий контроль ЗАЛІК (З)/ЕКЗАМЕН (Е)
Аудиторна робота	Самостійна робота	Індивідуальна робота	
≤ 30	≤ 15	≤ 15	
≤ 60			≤ 40
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК+ З ≤ 100			
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК+Е ≤ 100			

для заочної форми навчання:

Поточний контроль (ПК)			Підсумковий контроль ЗАЛІК (З)/ЕКЗАМЕН (Е)
Аудиторна робота	Самостійна робота	Індивідуальна робота	
≤ 20	≤ 30	≤ 10	
≤ 60			≤ 40
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК+ З ≤ 100			
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК+Е ≤ 100			

Академічні успіхи Здобувачів визначаються за допомогою контрольних заходів, передбачених навчальним планом, з обов'язковим переведенням підсумкових оцінок до національної шкали та шкали ЄКТС.

Для навчальної дисципліни «Використання сучасних інформаційних технологій в оперативно-розшуковій діяльності» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають: (заліки; інтерактивні ділові ігри; реферати; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; презентації та виступи на наукових заходах).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	Залік	диференційований залік	Оцінка	Пояснення
90-100	зараховано	Відмінно	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані в повному обсязі.
83-89		Добре	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний в повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів.

				близько до максимальної.
75-82			C	<i>«Добре» - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.</i>
68-74		Задовільно	D	<i>«Задовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю; але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених РПНД навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.</i>
60-67			E	<i>«Достатньо» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовано деякі практичні навички роботи; частина передбачених РПНД навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.</i>
35-59	не зараховано	Не задовільно	FX	<i>«Умовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близько до мінімальної; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).</i>
1-34			F	<i>«Безумовно незадовільно» - теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.</i>

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

- Програмне забезпечення (загального користування та спеціалізоване):
 - IBM i2 Analyst's Notebook;
 - Microsoft Office Excel;
 - Графічні редактори

Інформаційне та методичне забезпечення навчальної дисципліни (рекомендовані джерела інформації)

Додаток 1.3. (оновлюється щорічно та/або в разі необхідності).